

GIẢI THÍCH ĐIỀU ƯỚC ĐẦU TƯ QUỐC TẾ TRONG THỰC TIỄN GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM CHO VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ ANH THƠ *

Tóm tắt: Trên cơ sở phân tích những quy định về thẩm quyền và thực tiễn giải thích điều ước đầu tư quốc tế của cơ quan giải quyết tranh chấp, bài viết đưa ra các khuyến nghị cho Việt Nam trong quá trình tham gia vào các tranh chấp liên quan tới các điều ước đầu tư quốc tế mà Việt Nam là thành viên và quá trình đàm phán các điều ước đầu tư quốc tế trong tương lai.

Từ khoá: Giải thích; điều ước; đầu tư; quốc tế; tranh chấp; Việt Nam

Nhận bài: 26/4/2022

Hoàn thành biên tập: 27/8/2023

Duyệt đăng: 27/8/2023

INTERPRETATION OF INVESTMENT TREATIES IN DISPUTE SETTLEMENT PRACTISE -
EMPIRICAL LESSONS FOR VIETNAM

Abstract: By analysing regulations on interpreting competence and demystifying dispute settlement bodies' interpretation practises, the article proposes some empirical lessons for Vietnam in resolving disputes involving international investment treaties, of which Vietnam is a member, and provides some recommendations for future treaty negotiations.

Keywords: Interpretation; treaties; investment; international; disputes; Vietnam

Received: Apr 26th, 2022; Editing completed: Aug 27th, 2023; Accepted for publication: Aug 27th, 2023

1. Dẫn đề

Điều ước quốc tế (ĐUQT) là một trong những nền tảng cơ bản để khởi tạo và phát triển các quan hệ quốc tế¹. ĐUQT được xây dựng và biểu hiện bằng ngôn từ. Trong quá trình thực thi, vấn đề giải thích các quy phạm trong các ĐUQT luôn là vấn đề then chốt để đảm bảo ý tưởng của các nhà làm luật được truyền tải đúng trên thực tiễn.

Pháp luật đầu tư quốc tế được ghi nhận như một lĩnh vực pháp luật phát triển nhanh chóng, minh chứng không chỉ bởi số lượng các điều ước đầu tư quốc tế (ĐUĐTQT) được kí kết mà còn từ việc các điều ước này được giải thích khá tường minh thông qua cơ chế giải quyết tranh chấp hoạt động hiệu quả với hệ thống các án lệ phong phú².

* **Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội**
E-mail: thona@hlu.edu.vn

¹ Duncan B. Hollis, "Defining Treaties", in: Duncan B. Hollis ed. (2012), *The Oxford Guide to Treaties*, 11, Oxford: Oxford University Press, tr. 43; Richard D. Kearney & Robert E. Dalton (1970), "The Treaty on Treaties", 64 *American Journal of International Law*, tr. 495.

² Xem hệ thống án lệ trong các báo cáo của Cơ quan giải quyết tranh chấp của Tổ chức Thương mại thế giới, https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/dispu_e.htm, truy cập 24/8/2023; hệ thống án lệ trong các tranh chấp tại Trung tâm giải quyết tranh chấp đầu tư quốc tế (ICSID) hoặc các cơ quan tài phán quốc tế, https://unctad.org/system/files/official-document/diaepcbinf2021d7_en.pdf, truy cập 24/8/2023.